

ваха ви, че прѣди три дни водата занесла едни кола съ 4 коне, които сѫ тѣй и издавиле! Прочее, въ настоящото време водата е доста спаднала, и ний минахме благополучно на другия брѣгъ. Изкачихме се на брѣга и като прехвъзлихме другъ единъ малъкъ рѣтъ, спуснахме се въ голъмата и богато вѣкога си село Яковецъ (въ настоящето време разорено). Тукъ дадохме на конетъ малка почивка, а ний съ похапнахме. Селото Яковецъ е раздѣлено отъ рѣката на две части; ний се спрѣхме въ мреженъ единъ ханъ отъ другата страна на рѣчицата; валеше дребенъ дъждъ и така размѣсъ глинистата прѣстъ, щото конетъ едва можеха да искаратъ на горѣ изъ стрѣмнината. Слѣдъ селото трѣбаше да преминемъ малка една долинка и се натеримъ по височинитъ, които висяха надъ горната частъ на селото Яковецъ; тукъ турцитъ правиле батареи. По всѣка вѣроятностъ, неприятеля, като ни разбилъ и завладѣлъ Елена, прѣдолагалъ, че ний ще се поможчимъ да си върнемъ загубеното на задъ и за това се приготвилъ за отпоръ. Слѣдъ батареите и други още два — три по низки рѣтове, ний начнахме да спусчаме въ долината на Елена и трѣгнахме най послѣ по съвѣтъ равенъ путь, насаденъ отъ двѣтъ страни съ джобови и тополеви дървета.

Въ Елена стигнахме часа около двата и, като излизохме на главната улица, начнахме да тѣрсимъ място за ношуване; отъ нашето тѣрсено нищо нѣмаше да излѣзе, ако да не бѣхме узнале отъ първия, когото спрѣнахме опълченецъ, че въ града е расположена 10 та дружина, а командира й, маиоръ Доршпрунгъ Цалица, наследъ съ това билъ останъ и за комендантъ на града; вий се при него и опътихме. Маиора съ своя адютантъ и канцелярията, заема горния етажъ на една твърдъ хубава каменна къща. Доршпрунгъ ни посъвѣтва да завземемъ къщата на началника на 13 та кавалерийска дивизия, барона Радена, който се поминалъ прѣди двадесетъ. Най тѣй и направихме. Раденъ завземалъ горния етажъ, а въ долния живѣлъ командира на 1 та бригада отъ сѫщата дивизия, генераль маиоръ Бодиско, когото и молихме да не отстѫпи мястото на бившия началникъ на дивизията. Гене-

ръ Бодиско, чрезвичайно вѣжливъ, изпеченъ гвардеецъ, прекаралъ всичката война съ малко едно болонче (едиъ видъ требни коне), за което си дава душата. Баронъ Раденъ билъ тиръ ненадейно, и отъ думитъ на генерала Бодиско може забѣлѣжи, че той е самъ свършилъ съ живота си. Той билъ послѣднитъ дни умисленъ, оплаквалъ се че нѣмалъ какво да прави, че го държале запрѣнъ, а прѣди да умре, събрали всичката си писма, като изгориъ ненужнитѣ отъ тѣхъ.

20-И ЯНУАРИЙ.

Обѣдвахме вчера при генерала Бодиска; до волкото е било възможно, той привелъ въ рѣдъ имущественитѣ книжа на покойния началникъ на дивизията и сутръ тръгва да си стига бригадата. Тазъ сутренъ, прѣдъ обѣдъ, дотича отъ съсѣдното село къмъ него единъ българинъ, раненъ въ рѣката, и разказва, че въ селото навлѣзле бashi-бозуца, убили четири жени и раниле, освѣнъ него, още трима българе. Азъ си изказахъ мнѣнието на генерала, че такъвъ видъ разбойничество не трѣбва да се остави безнаказано, въ той не се рѣшава да взема крайни мѣрки.

Вечерът идва, въ не къмъ генерала вѣчъ, а при нась, другъ единъ българинъ, раненъ въ крака; азъ съзъхъ къмъ генерала Бодиска и начнахъ да го убѣждавамъ, да се взематъ рѣшилни мѣрки, нъ той отказа: «Това не е моя работа, азъ сутре ще заминж, пакъ вий оставате слѣдъ мене старший, тогава се самички и распореждайте.»

Върнахъ се пакъ горѣ и се посъвѣтвахъ съ полковника Бесякова, слѣдъ което поканихъ при себе си маиора Доршпрунгъ-Цалица и му звѣзовѣахъ да прати една рота въ съсѣдното турско село, отъ което, както казватъ раненитѣ, излизале бashi базуци да грабятъ. Назначена бѣше ротата на българина Райча Николова, на когото се заповѣда да избие бashi базуцитѣ, а селото да разори. Дано тая рѣшилна мѣрка да спре дѣрзките грабеже и убийства, които се вършиятъ въ самото расположение на рускитѣ войски. Колкото за капитана Райча, то на него има надѣжда; той още въ миналата война 1854 година, се е отличилъ съ особен-